

Verksamhetsberättelse 2012 Centrum för praktisk kunskap

Centrum för praktisk kunskap har under 2012 fortsatt sitt arbete med att undersöka och synliggöra den praktiska kunskapen. Jonna Bornemark har genomfört sitt första år som föreståndare, en ansökan om forskarutbildningsrättigheter har lämnats in, fyra internationella konferenser och workshops har genomförts, ett större publikt symposium, sex högre seminarier, uppdragsutbildningar har vidareutvecklats, den första kullen på Det existentiella samtalet har examinerats och högskolepedagogiken har hittat sin hemvist på Centrum för praktisk kunskap.

Organisation

Under året har Centrum för praktisk kunskap slagits samman med Centrum för lärande och bildning och med högskolepedagogiken som var detta Centrums viktigaste verksamhet. Utvecklingsledaren Maria Wolrath Söderberg sitter nu med i styrgruppen för Centrum för praktisk kunskap och är ett välkommet tillskott till personalgruppen. Under året disputerade hon dessutom i retorik på en avhandling med stor relevans för den praktiska kunskapens teori. Utöver utvecklingsledaren Maria Wolrath Söderberg har under året två post doc positioner i högskolepedagogik tillsatts, dels av Jonna Lappalainen som har varit anställd på Centrum för praktisk kunskap och dels av Maria Ekström från svenskämnet.

I maj var nästan hela personalgruppen på Universitetet i Nordland för att under tre dagar besöka deras Centrum för praktisk kunskap. Resan var mycket lärorik; vi både lärde oss mycket av de andra och fick syn på vår egen särart. Samarbetet med Universitetet i Nordland kommer att fortsätta och under 2013 planeras fackdagar i praktisk kunskap som vi tillsammans anordnar på Södertörn.

Forskning

Under året kom den första antologin på engelska i serien Studies in Practical Knowledge.

Jonna Lappalainen's post doc-tjänst är inriktad mot praktisk kunskap och hennes projekt handlar om tänkande och om utbildning för tänkande. Maria Eklund Heinonens post doc-tjänst är inriktad mot svenskämnet och hennes projekt handlar om språkstesters effektivitet.

Carl Cederberg deltar i forskningsprojektet "Narratives of Europe" där han undersöker filosofiska narrativ om Europa.

Under 2011 arrangerades ett svenskspråkigt symposium om empati. I år fördjupades temat med en internationell tredagarskonferens: "What is empathy and what do we need it for?" som gick av stapeln den 16-18 augusti. Konferensen var mycket välbesökt med 80 deltagare och 20 talare.

Den 18-20 april arrangerades tillsammans med filosofiämnet på Södertörns högskola en internationell konferens under rubriken "Phenomenology of Pregnancy and Drives", med 12 talare och ca 45 åhörare. Under 2013 kommer bidragen att publiceras antingen i Södertörn Philosophical Studies eller i Studies in Practical Knowledge.

Den internationella konferensen "Madness of Reason - Rationality and Irrationality in Religion and Philosophy" med 14 talare och ett 50-tal åhörare arrangerades av medarbetare på Centrum för praktisk kunskap tillsammans med filosofiämnet och flertalet medarbetare deltog också som talare. Många av åhörarna var Centrums alumner eller kontakter.

Tillsammans med filosofiämnet och Copenhagen Business school genomfördes workshopen "Kritikens möjlighet och problem" vilken gick av stapeln den 21-22 september.

Samarbetet med Karolinska institutet gällande forskning och utbildning har utvecklats genom att Fredrik Svenaeus varit medlem i en ny tillsatt styrgrupp för samarbete mellan SH och KI (KISH: kroppen i samhället). Styrgruppen har utlyst interna forskningsanslag för samarbetsprojekt mellan de bägge lärosätena och organiserat forskarträffar under 2012 där forskare från de bägge lärosätena presenterat sina idéer.

Under året har ett forskningssamarbete med Fryshuset påbörjats. Samarbetet har till en början varit ett utbyte inom lärarutbildningen där Fryshuset har fått en forskningscirkel med Lotte Alsterdal och Lärarutbildningen har fått föreläsningar med Fryshusets personal. Nu undersöks möjligheterna till att söka ett regelrätt forskningsprojekt tillsammans.

Under året har vi haft tre högre seminarier per termin med bland annat Adrian Ratkic från Linnéuniversitetet. På de högre seminarierna deltar medarbetare och tidigare studenter som nu undervisar för Centrums räkning.

Dessvärre fick Centrum för praktisk kunskap inga nya forskningsprojekt finansierade i år men fick överlag goda omdömen om de ansökningar som skickades. Ansökningarna kommer nu bearbetas för att utveckla projekten och skickas in på nytt.

Utbildning

Södertörns högskola har sedan ett par år rättigheter att examinera doktorander inom fyra områden. Centrum för praktisk kunskap har sedan början haft status av stödmiljö till området Kritisk kulturteori och lämnade i september in en ansökan till högskolan om att ta del av forskarutbildningsrättigheter inom detta område. Ansökan uppfyller alla kriterier som högskolan har ställt upp och har skickats till sakkunniga. Under våren 2013 kommer ansökan att ha behandlats färdigt.

Magisterutbildningen rullar på som den ska. Under våren examinerades 8 examensarbeten och 25 nya magisterstudenter antogs (vilket var ovanligt många). En omarbetning och utveckling av delkursen arbetsliv har genomförts och fått ett positivt resultat.

Den första kullen av studenter på Det existentiella samtalet avslutade våren -12 sin utbildning. Utvärderingarna visar att de var mycket nöjda med utbildningen även om den drogs med en del barnsjukdomar som nu åtgärdats inför den andra omgången. Under hösten antogs 27 av 55 sökande till utbildningen.

Arbetet med de erfarenhetsbaserade lärarutbildningarna har gått vidare och Centrums personal har varit särskilt aktiva på delkurserna Examensarbete och Interkulturellt ledarskap inte minst med kursutveckling.

Den första uppdragsutbildningen med Intresseföreningen KM (Kunskap och Metodutveckling – som har arbetat i flera år inom social verksamhet) har under hösten påbörjats med en utbildning i Delsbo på ett LSS-hem. Ytterligare två uppdragsutbildningar planeras.

Alumniföreningen har under året varit aktiva. Under våren arrangerade de en serie föreläsningar på ABF-huset som drog mycket folk, men inte så många alumner, och under hösten har de istället arrangerat mindre träffar bara för alumner med lärare på Centrum.

Samverkan med det omgivande samhället

I december anordnades symposiet ”Om fronesis – eller vad händer med klokheten i välfärden”, deltog gjorde tre praktiker (som alla tidigare gått utbildningar på Centrum för praktisk kunskap) och tre ”teoretiker”. Symposiet rönt stor uppmärksamhet med 150 anmälda och kommer att sändas i Kunskapskanalen i SVT.

Centrums medarbetare har publicerat flera artiklar i dagspress och varit med i ett flertal Filosofiska rummet i radions P1. Särskilt programmet ”Vad är kvalitet” kan framhållas eftersom det rönt mycket uppmärksamhet för de frågor som drivs av Centrum för praktisk kunskap.

Serien Studies in Practical Knowledge är tillsammans med Södertörn Philosophical Studies den mest aktiva och mest sålda serien på Södertörns högskola.

Högskolepedagogisk verksamhet

Under året har runt sex kurser och workshops genomförts. Utöver detta har ett arbete inletts med att fungera mer aktivt som stöd i olika förändringsprocesser. Exempelvis har vi satt igång fyra utvecklingsprojekt i olika ämnen på högskolan och gått in i en ny fas i ett. På en kurs för lärare i företagsekonomi och turismvetenskap kommer vi också för första gången att utveckla högskolelärares praktiska kunskaper med hjälp av de metoder som utvecklats på Centrum för praktisk kunskap.

Under året har en konferens om bildning tillsammans med högskolan på Gotland organiserats samt en konferens om John Dewey. Medarbetare på Högskolepedagogiken har också deltagit i Swednets högskolepedagogiska nätverkskonferens, i den högskolepedagogiska konferensen NU och i konferensen Include som handlar om breddad rekrytering och om studenter med särskilda behov.

I verksamhetsplanen för 2012 som medföljde verksamhetsberättelsen för 2011 framhövdes följande punkter som viktiga mål för Centrum för praktisk kunskap under 2012:

Att författa en ansökan om forskarutbildningsrättigheter i den praktiska kunskapens teori inom området Kritisk kulturteori

- genomfört

Att vidareutveckla samarbetet med lärarutbildningen gällande forskning och forskarutbildning

- samarbetet har utvecklats i en gemensam plan

Att vidareutveckla samarbetet med Karolinska institutet gällande forskning och utbildning

- samarbetet har utvecklats

Att etablera nya forskningsprojekt, särskilt med inriktning mot medicinens humaniora och utbildningsvetenskap, genom nya forskningsansökningar

- här har vi alltså inte lyckats som vi vill

Att anordna internationella konferenser (två planerade) och symposier om aktuella teman inom praktisk kunskap

- genomförda

Att gå vidare i samarbetet med konstnärliga högskolor vad gäller den praktiska kunskapens teori

- viss undervisning på de konstnärliga högskolorna har genomförts och arbetet planeras vidareutvecklas under nästa år

Att gå vidare i internationaliseringssträvandena genom gästforskarutbyten, studiebesök och konferenspresentationer

- genomfört

Att publicera ytterligare två planerade volymer i skriftserien Studies in Practical Knowledge

- en volym publicerades under året

Att arbeta med att förbättra informationsspridandet om Centrum och våra aktiviteter genom att arbeta med vår hemsida, DiVA, sändlistor, samt sociala medier

- genomfört, bland annat genom en ny facebook sida

Att försöka få igång uppdragsutbildningar och forskningscirkel om praktisk kunskap i arbetslivet i samarbete med olika organisationer och föreningar utanför högskolan

- genomfört genom samarbetet med Intresseföreningen KM och Fryshuset

Under 2012 har följande arbeten publicerats av forskare vid Centrum för praktisk kunskap

Böcker

Bornemark, Jonna (red. med Marcia Sá Cavalcante Schuback) *Phenomenology of Eroticism*, Södertörn Philosophical Studies 12

Bornemark, Jonna (red. med Hans Ruin) *Ambiguity of the Sacred* Huddinge: Södertörn University, Södertörn Philosophical Studies 11

Gunnarson, Martin och Svenaeus, Fredrik (red) *The Body as Gift, Resource, and Commodity: Exchanging Organs, Tissues, and Cells in the 21st Century*, Södertörn Studies in Practical Knowledge 6

Wolrath Söderberg, Maria, *Topos som meningsskapare: Retorikens topiska perspektiv på tänkande och lärande genom argumentation*

Vetenskapliga artiklar, rapporter och antologibidrag

Bornemark, Jonna, "Religion at the Center of Phenomenology: Husserl's Analysis of Inner Time-consciousness" i *Impossible Time – Future and Past in Philosophy of Religion*, Tübingen: Mohr Siebeck Verlag, eds. Marius Timmann Mjaaland and Ulrik Houliind Rasmussen

Bornemark, Jonna, "The Erotic as Limit-Experience: A Sexual Fantasy" i Bornemark, Jonna (red,) *Phenomenology of Eroticism*, Södertörn Philosophical Studies

Bornemark, Jonna, "Life as limit-drawing event – some comments to Bergo's discussion on formalism vs. vitalism" i *Ambiguity of the Sacred*, Södertörn Philosophical Studies 11

Bornemark, Jonna, "Mechthild van Maagdenburg" i *Vrouwelijke filosofen. Een historische overzicht*, Asterdam / Antwerpen: Uitgeverij Atlas, 2012

Cederberg, Carl, "Accusing the Erotic Subject" i Bornemark, Jonna (red,) *Phenomenology of Eroticism*, Södertörn Philosophical Studies 11

Gunnarson, Martin, "Concealed by the 'Gift of Life': The Complexities of Living with Dialysis and Kidney Transplantation in Stockholm and Riga", i *The Body as Gift, Resource, and Commodity: Exchanging Organs, Tissues, and Cells in the 21st Century*, red. Martin Gunnarson and Fredrik Svenaeus, Stockholm: Södertörn Studies in Practical Knowledge 6

Svenaeus, Fredrik, "Organ Transplantation and Personal Identity: How Does Loss and Change of Organs Have Effects on the Self?", in *Journal of Medicine and Philosophy*, vol. 37, nr. 2, 2012.

Svenaeus, Fredrik, "Hermeneutics", in *The Encyclopedia of Applied Ethics*, red. Ruth Chadwick, Elsevier

Svenaeus, Fredrik och Gunnarson, Martin, "Introduction to The Body as Gift, Resource and Commodity" i *The Body as Gift, Resource, and Commodity: Exchanging Organs, Tissues, and Cells in the 21st Century*, red. Martin Gunnarson and Fredrik Svenaeus, Stockholm: Södertörn Studies in Practical Knowledge 6

Svenaeus, Fredrik, "The Phenomenology of Organ Transplantation: How does the Malfunction and Change of Organs have Effects on Personal Identity?", i *The Body as Gift, Resource, and Commodity: Exchanging Organs, Tissues, and Cells in the 21st Century*, red. Martin Gunnarson and Fredrik Svenaeus, Södertörn Studies in Practical Knowledge 6

Svenaeus, Fredrik, "Gadamer", i *Filosofi och medicin: Från Platon till Foucault*, red. Lennart Nordenfelt, Thales

Svenaeus, Fredrik, "What is phenomenology of medicine? Embodiment, illness and being-in-the-world", i *Health, Illness and Disease: Philosophical Essays*, red. Havi Carel och Rachel Cooper, Acumen Publishing

Svenaeus, Fredrik, "Vikten av kropp", recension av Helena Dahlbergs doktorsavhandling i idéhistoria: "Vikten av kropp: Frågan om kött och människa i Merleau-Pontys *Le Visible et l'invisible*", i *Lychnos Årsbok för idé och lärdomshistoria*

Essäer

Svenaesus, Fredrik, ”Ny teknik testar gränserna för vår mänsklighet”, Svenska Dagbladet under strecket, 13 februari

Svenaesus, Fredrik, ”Heideggerianen kan fortsätta älska sin laptop”, Svenska Dagbladet under strecket, 30 maj

Inbjudna föredrag, konferenspresentationer etc

Alsterdal, Lotte, ”Utbildning som forskning – forskning som utbildning” på Senter for praktisk kunnskaps konferens, professionshøgskolan, Universitet i Nordland

Alsterdal, Lotte, två föreläsningar på Örebro Universitets utbildning för chefer i äldreomsorgen (runt 120 pers).

Bornemark, Jonna, “Mechthild von Magdeburg’s Embodied and Political Theology – A Phenomenological Exploration”, på Nordic Society for Phenomenologys årliga konferens, juni

Bornemark, Jonna, ”’Einführung’ and ‘Einsführung’ in Very Early Experience.” på What is empathy and what do we need it for?, augusti

Bornemark, Jonna, “A Body Sensitive for Transcendence: a Mystical Understanding of sensibility”, inbjuden huvudtalare på European Society for Philosophy of Religions konferens, Utrecht, augusti

Bornemark, Jonna, “Experience between Visibility and Invisibility” inbjuden talare på Visibility and Transcendence in Religion, Art and Ethics, Köpenhamn, oktober

Bornemark, Jonna, “Naming or not-naming – that is the question” inbjuden talare på Beyond Myth and Enlightenment. Phenomenological Reconsiderations of Religion, Wien, September

Bornemark, Jonna, ”Matter, Magic, and Madness: Giordano Bruno’s Philosophy of Creativity,” på Madness and Reason – Rationality and Irrationality in Religion and Philosophy, oktober

Cederberg, Carl 11 maj, "Kritik och källkritik", inbjuden föreläsning vid Skaraborgsinstitutets vandringsseminarium i Tiveden,

Cederberg, Carl, 10 juni: "Om huruvida man måste förutsätta att den andre är ett subjekt. Derridas kritik av Levinas" på konferens om "Violence et métaphysique" vid Lunds universitet

Cederberg, Carl, 27 juni: "Thinking revolution *with* Levinas. A commentary to Catherine Chalier" på konferensen "Jewish Thought, Utopia and Revolution" i Vilnius organiserad av Centre for Russian and Eurasian Studies (Uppsala universitet) och European Humanities University (Det vitryska exiluniversitetet i Vilnius)

Cederberg, Carl, 11 oktober: "The being of nothingness. A commentary to Eiko Hanaoka". Konferens på Södertörns högskola

Gunnarson, Martin, "Being a Dialysis Patient and a Person in Need of Dialysis", vid konferensen "Health, Life and the Human Body", Åbo Akademi, april

Gunnarson, Martin, "Being a Dialysis Patient and a Person in Need of Dialysis", vid konferensen "32nd Nordic Conference of Ethnology and Folkloristics", Universitetet i Bergen, juni

Lappalainen, Jonna, "Exploring the tacit dimensions of teaching" tillsammans med Eva Schwarz vid NERA:s konferens "Everyday life, education and their transformations in a Nordic and globalized context", 8-10 mars

Lappalainen, Jonna, "Dewey och konsten att lära av erfarenheten" tillsammans med Eva Schwarz vid Deweysymposion Södertörns högskola 20 april

Lappalainen, Jonna, "En filosofisk syn på ångest" vid konferensen "Ångest – att kombinera DSM och vårdprogram med ett kulturellt och existentiellt perspektiv", Transkulturellt centrum, Stockholm 4 maj

Lappalainen, Jonna, "Commentary to 'Derrida, Foucault, and the Limits of Reason,'" vid konferensen "Madness of Reason", Södertörns högskola 11 oktober

Schwarz, Eva, "Exploring the tacit dimensions of teaching" tillsammans med Jonna Lappalainen vid NERA:s konferens "Everyday life, education and their transformations in a Nordic and globalized context", 8-10 mars

Schwarz, Eva, "Dewey och konsten att lära av erfarenheten" tillsammans med Jonna Lappalainen vid Deweysymposion Södertörns högskola 20 april

Svenaesus, Fredrik, två inbjudna föreläsningar vid Freie Universität Berlin: "Naturalistic and Phenomenological Theories of Health: Distinctions and Connections", och "Psychopharmacology and the Self", februari

Svenaesus, Fredrik, "Organ Transplantation and Personal Identity: How Does Loss and Change of Organs Affect the Self?", inbjuden föreläsning vid konferensen: "Health, Life and the Human Body", Åbo Akademi, april

Svenaesus, Fredrik, "Naturalistic and Phenomenological Theories of Health: Distinctions and Connections", inbjuden föreläsning vid "Lennart Nordenfelt symposium", April

Svenaesus, Fredrik, "Kroppen som gåva, resurs eller vara? Transplantationsetik", inbjuden föreläsning vid "Krapperrupstiftelsens symposium nummer nio: Kroppen i ett humanioraperspektiv", Krapperrup, juni

Svenaesus, Fredrik, "Empathy and Phronesis: Identical, Related, or Different Concepts Altogether?", vid konferensen What is empathy and what do we need it for?, Södertörn, augusti

Svenaesus, Fredrik, "What is phenomenology of medicine? Embodiment, illness and being-in-the-world", inbjuden föreläsning vid Florida Gulf Coast University, USA, november
Bornemark, Jonna, "Being One and Being Two" på Pregnancy and Drives, Södertörns högskola, mars

Svenaesus, Fredrik, "Fenomenologi som utgångspunkt för forskning om praktisk kunskap", plenarföreläsning vid konferensen "Praktisk kunnskap og profesjonsforskning", Universitetet i Nordland, Bodö, december

Svenaesus, Fredrik, "Tabletter for folsamme sjaler: ett fenomenologiskt projekt", inbjuden föreläsning vid Universitetet i Tromsö, december

Publika föreläsningar och mediaframträdanden

Alsterdal, Lotte, gästtalare i region Halland för chefer inom funktionshinderområdet (50 st)

Bornemark, Jonna tre Filosofiska rummet, "Om kvalitet", "Meningen med livet" och "Om döden"

Bornemark, Jonna, gästtalare Äldre psykiatri i Årsta, 16/2-12

Bornemark, Jonna, gästtalare på utbildningsdag för chefer inom äldreomsorgen, arrangerat av Nestor, 27/9

Bornemark, Jonna, gästtalare på Skolforum om praktisk kunskap 29/10

Bornemark, Jonna, inbjuden talare till ett symposium om Religionerna och vetenskapen, Göteborg 12/11

Bornemark, Jonna, gästtalare Psykiatri Södra Stockholm, "Klokskap i psykiatri", 10/12

Bornemark, Jonna, Stockholms Dramatiska högskola, magisterutbildning i kunskapsreflektion, Reflektion genom den andre, 27/4

Bornemark, Jonna, gästundervisning på "Det lärande mötet inom vårdande och hjälpande och undervisande discipliner", Borås högskola om praktisk kunskap, 27/11

Bornemark, Jonna, Konstfacks kandidatutbildning om fenomenologi och objekt, 28/11

Lappalainen, Jonna, "Kierkegaard och lidandets mening" Filosofikafé i Åbo, 18 mars

Lappalainen, Jonna, föreläsningar om praktisk kunskap på KMI i oktober och februari

Schwarz, Eva, "Praktisk kunskap och lärandet", Skolforum, Stockholm 29 oktober

Handlingsplan 2013

Följande punkter är viktiga verksamhetsmål för Centrum för praktisk kunskap under 2013:

- Få forskarutbildningsrättigheter i den praktiska kunskapens teori
- Tre symposier på svenska, om ”konstnärlig forskning”, ”lärande och omsorg i förskolan” och om ”den professionella bedömningen”, de två senare i samarbete med lärarutbildningen
- Arrangera fackdagar för praktisk kunskap med företrädare från Senter for praktisk kunnskap vid Universitetet i Nordland m.fl.
- Medarrangör till en internationell konferens om Kierkegaard
- Arrangerande av den nationella högskolepedagogiska konferensen Swednet, tema seminariet
- Publicering av en eller flera volymer i serien Studies in Practical Knowledge
- Vidarutveckla forskningsprojekt inom bildning och kunskapsteori inom mellanmänskliga yrken
- Fortsatt utveckling av magisterutbildningen
- Delta i utvecklandet av en gemensam masterutbildning med Kritisk kulturteori samt en masterutbildning på lärarutbildningen
- Utveckla fler uppdragsutbildningar